

DE STEM STAD EN STREEK

ZATERDAG 22 AUGUSTUS 1987

IN HET VALKENBERG-PARK

Deel stadsgracht bij opgraving gevonden

• De resten van de stadsgracht, waar veel water in staat, worden onderzocht.

- FOTO DE STEM / JOHAN VAN GURP

Van onze correspondenten

BREDA – Voor wie zondag de moeite wil nemen een bezoekje te brengen aan de opgraving in het Bredase Valkenbergpark, vlak achter de muur van het Begijnhof (aan de J.F. Kennedylaan), kan daar niet alleen een stuk van de gracht zien die Breda in vroeger tijden heeft omsloten, maar tevens de natuurlijke bodem waarop de stad destijds was gebouwd.

Dit als resultaat van de opgraving die ter plekke wordt gehouden. Die had in eerste instantie tot doel, de oude stadsmuur bloot te leggen. Dat is evenwel niet gelukt. Wat wel gevonden is, is een 19e-eeuwse riolering, die vermoedelijk op de plaats ligt waar de oude stadsmuur heeft gestaan.

Middeleeuws

De werkzaamheden vinden plaats in de achtertuin van het pand Catharinastraat 91-93, dat van middeleeuwse oorsprong is. De onderzoeken hebben aangetoond dat er bij het huis een tuin hoorde, zeker tot in de 16e eeuw, die doorliep tot aan de stadsmuur. Uit het feit dat er alleen teelaarde is gevonden, concludeert men dat het om een siertuin ging. Wel werd er een afvalkuil gevonden, met daarin onder meer glaswerk, een leren zool en vermoedelijk een leren boekomslog. De voorwerpen zijn naar het depot overgebracht om bewerkt te worden.

De gracht is een fraaie vondst. Uit overlevering is namelijk bekend dat gracht en muur ter hoogte van de Vlaszak tegen elkaar aan lagen; verderop zat er een ruimte tussen waarin twee of drie mensen naast elkaar konden lopen. De loop van het nu opgegraven 19e-eeuwse riool stemt met dat verhaal overeen. Er is overigens niets van de oude stadsmuur terug gevonden. Het is bekend dat de stenen van de muur in 1631 zijn verkocht en ten behoeve van de aanleg van de riolering zijn alle resten kennelijk rigoureus verwijderd.

Ouderdom

In de wanden van de gegraven sleuf zijn duidelijk lagen te onderscheiden. De onderste licht gekleurde laag vormt volgens de mensen die de opgraving verrichten de natuurlijke bodem van de stad. In de loop van de tijd is die bodem zo'n slordige anderhalve meter opgehoogd met puin, aarde en afval. Dieper graven vormt op dit moment een waar probleem: men kampt met enorme wateroverlast.

Maandag wordt de bodem van de gracht nog dieper uitgegraven om de preciese ouderdom van de stadsgracht te achterhalen. In de loop van de middag wordt de hele sleuf weer dicht gegooit. Belangstellenden wordt aangeraden pas zondag te komen kijken. Dan zijn er leden van de Archeologische vereniging aanwezig. De plek alleen betreden is door de diepte en door het water dat erin staat gevaarlijk.